

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Ras för varuexporten

Export av varor
12-månadersförändring, procent

■ Uppgång för detaljhandeln
Sid 8

■ Inflationen fortsätter nedåt
Sid 12

I fokus:
**Stark
tjänsteexport
senaste åren**
sid 10

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Priser.....	12
Industri.....	4	Arbetsmarknad.....	14
Utrikeshandel.....	6	Finansmarknad.....	15
Varuhandel.....	8	Internationell utblick.....	17
"I fokus".....	10	Svenska ekonomiska indikatorer.....	20
Bygghandeln.....	12		

KONJUNKTURLÄGET

Höstmörkret breder ut sig över svensk ekonomi

De kalla vindarna från euroområdet som kylde av den svenska konjunkturen i september övergick i oktober till en höststorm. Mörka moln har i rask takt dragit upp från kontinenten och skuggat bilden av ekonomin. Den tidigare uppfattningen att vi kan stå emot lågkonjunkturen i Europa är som bortblåst och konjunkturbedömarna ser ut att ha drabbats av en kollektiv höstdpression.

Värst är läget i industrin som alltid drabbas tidigt av konjunkturedgångar. Efter raset i inköpschefsindex i augusti räknade många bedömare med att indexet skulle rekylas uppåt i september. Istället sjönk det ytterligare och de svenska inköpscheferna är nu dystrare än i euroområdet. Bortsett från under finanskrisen 2008-2009 är septembervärdet på 44,7 det lägsta på 16 år. Även Konjunkturinstitutets (KI) konjunkturbarometer visade i oktober en kraftigt försvagad industrikonjunktur. Konfidensindikatorn sjönk med fem enheter och indikerar nu ett mycket svagt konjunkturläge. Såväl orderingång som produktionsvolym har fortsatt att minska och företagen räknar dessvärre inte med någon förbättring under fjärde kvartalet.

Sjunkande orderingång

Industriproduktionen fortsatte uppåt i augusti och steg i säsongsrensade tal med 0,4 procent jämfört med föregående månad. En stor del av uppgången kom dock från industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror som tidigare under året tampats med produktionsstörningar. Den ökning som denna industrigren uppvisat under sommaren kan därför till stor del förklaras med kompensation för tidigare bortfall.

Flera indikatorer pekar nu på en svagare industriproduktion och augusti kan ha varit sista månaden på länge med ökning. Förutom den kraftiga nedgången i flera sentimentsindikatorer sedan i september har den framåtblickande orderingången uppvisat en svag utveckling på sistone. Augusti blev tredje månaden i följd med nedgång då orderingången sjönk med 1,4 procent från juli, denna gång främst på grund av svag exportefterfrågan.

Varselvåg över industrin

Konjunkturedgången slår nu även mot arbetsmarknaden. Såväl inköpschefsindex som KI-barometern visade svagare sysselsättning i industrin och efter sommaren har varslen duggat tätt. Enligt arbetsförmedlingens statistik varslades drygt 7300 personer om uppsägning i september vilket är över 60 procent fler än motsvarande månad i fjol. Än så länge är industrin värst drabbad men även andra bran-

schers börjar märka av konjunkturedgången, exempelvis meddelade Telia Sonera nyligen att de ska göra sig av med 2000 personer.

Att efterfrågan på arbetskraft sjunkit märks i att antalet nyanmällda lediga platser hos Arbetsförmedlingen i september sjönk med cirka 15 procent jämfört med september 2011. Enligt arbetskraftsundersökningarna (AKU) ökade också arbetslösheten i september och var med 7,4 procent 0,6 procentenheter högre än motsvarande månad förra året. Säsongsrensade data visar också trenden för arbetslösheten pekar uppåt.

Ras för exporten

Att svenska företag nu på allvar börjar märka av en svagare efterfrågan från omvärlden syns i SCB:s utrikeshandelsstatistik. I september sjönk varuexporten kraftigt och var hela 13 procent lägre än motsvarande månad i fjol. Föga förvånande var det exporten till EU som föll brantast, men även till övriga länder minskade den väsentligt. Kombinationen av en starkare krona och svag efterfrågan i omvärlden har slagit hårt mot de svenska exportföretagen och allra värst drabbad verkar trävaruindustrin vara. Även övriga delar av industrin har drabbats, bland annat har Volvo personbilar infört ett veckolångt produktionsstopp på fabriken i Torslanda. Även Volvo lastbilar har det tufft och lämnade i likhet med flera stora industriföretag en kvartalsrapport som var sämre än väntat. Fordonsindustrin ger överlag ett svagt intryck och underleverantörernas organisation FKG rapporterar om ett pressat läge.

Tyst om eurokrisen

Roten till de svenska exportbolagens problem är skuld-krisen i ett antal euroländer, som dragit ner hela Europa i en lågkonjunktur. Efter den omfattande turbulensen i våras har det dock varit påtagligt tyst från krisländerna vilket ger intrycket att den akuta krisen är över. ECB:s lansering av stödköp av statspapper har fått riskapiten att öka och räntorna i krisländerna att sjunka. Risken för att valutaunionen ska upplösas anses ha minskat och enligt en undersökning som SEB genomfört tror en majoritet av aktörerna på den svenska räntemarknaden att det värsta är över. Frankrikes president François Hollande sade också i en intervju nyligen att han ser ett snart slut på eurokrisen.

Spaniens problem förvärras

Även om den värsta krisen bedarrat kan man konstatera att läget fortfarande är allvarligt och att den stora ekonomin Spanien har stora problem. Kreditvärderingsinstitutet S&P sänkte i oktober landets kreditbetyg till en nivå strax över skräpstatus och pressen på Spanien är stor att söka

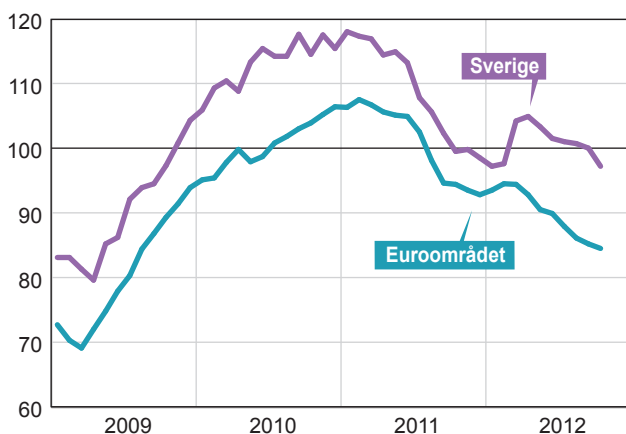
stöd från krisfonden ESM. Arbetslösheten är nu uppe i 25 procent och detaljhandeln störtad i september med 11 procent jämfört med samma månad i fjol.

Även det främsta krislandet Grekland har åter varit på tapeten under oktober. Finansminister Anders Borg sa i samband med ett IMF-möte i Tokyo att han tror att ett grekiskt utträde ur euron endast är en tidfråga. Han fick dock mothugg av flera EU-ledare och såväl IMF som EU har under månaden uttalat sig positivt om utvecklingen i Grekland. För några dagar sedan meddelade premiärminister Samaras att förhandlingarna om nästa års budget är avslutade och att ett nytt besparingspaket är på plats.

Fördjupad lågkonjunktur i Europa

Eurokrisen fortsätter att slå med stor kraft mot den europeiska konjunkturen. Preliminära beräkningar visar att inköpschefsindex för euroområdet i oktober sjönk till den lägsta nivån sedan mitten på 2009. Den tidigare robusta motorn Tyskland fortsätter att hacka och ligger kvar på ett värde under 50 vilket indikerar tillbakagång. I EU-kommissionens konjunkturbarometer sjönk indikatorn för euroområdet för åttonde månaden i rad på grund av stora nedgångar för industrin och byggsektorn. Tysklands indikator fortsatte att sjunka och även IFO-index, som mäter humöret i det tyska näringslivet, sjönk i oktober för sjätte månaden i rad. Det blir alltmer tydligt att även tidigare stabila ekonomier som Tyskland och Sverige nu dras ner i den europeiska lågkonjunkturen.

EU-kommissionens konjunkturbarometer
Säsongrensade månadsvärden

Tecken på inbromsning i tjänstesektorn

Medan det i Sverige än så länge främst är industrin och byggsektorn som känt av en konjunkturedgång så är i EU också tjänstesektorn mycket svag. På sistone har det börjat synas tecken på att även de svenska tjänsteföretagen börjar smittas av den europeiska sjukan. Tjänsteproduktionen steg visserligen något från juli till augusti i säsongrensade tal, men ur ett tremånadersperspektiv är utvecklingen svag och den årliga ökningstakten är bland de sämsta sedan finanskrisen. Noterbart är att den stora gruppen företagstjänster försvagades rejält under sommaren, från en årlig tillväxttakt i juni på nästan åtta procent till negativ tillväxt i augusti. Denna grupp består av olika typer av konsulttjänster, som

brukar vara bland det första företagen väljer att dra ner på när efterfrågan viker. Även inköpschefsindex för tjänster pekar mot en försvagad tjänstekonjunktur. Index sjönk i september med 3,4 indexenheter till 47,3 och samtliga delindex ligger nu utanför tillväxtzonen.

Fortsatt starka statsfinanser

Till följd av de svagare konjunktursignalerna under hösten har flera analytiker reviderat ned sina tillväxtprognoser för 2012. Exempelvis tror Swedbank nu att BNP ökar med endast 0,8 procent i år, jämfört med 1,6 procent i augustiprognosen. Riksgälden, som sköter statens upplåning, skrev i ett pressmeddelande den 23 oktober att den svaga konjunkturen och osäkerheten i omvärlden får genomslag på svensk ekonomi men att den står på solid grund och klarar sig relativt väl. Riksgälden räknar med att BNP växer med 1,0 procent i år och 1,6 procent 2013. Statsbudgeten väntas i år visa ett underskott på 28 miljarder kronor och nästa år 55 miljarder. Detta innebär att Sverige med råge klarar budgetpaktens regel om underskott på högst tre procent av BNP.

Oförändrad reporänta

Trots den tydliga dämpningen av konjunkturen och ett mycket lågt inflationstryck valde Riksbanken vid oktobers penningpolitiska möte att lämna reporäntan oförändrad på 1,25 procent. Riksbanken konstaterar att osäkerheten kring problemen i euroområdet är fortsatt stor och att den svenska exporten nu tydligt dämpas av den svaga utvecklingen där. Man räknar dock med att detta mildras av hushållens relativt goda köpkraft och tror att svensk ekonomi framöver kommer att utvecklas ungefär som man tidigare förväntat. Räntebanan sänktes dock något och Riksbanken skriver att det nu är mer sannolikt att räntan kommer att sänkas än höjas under vintern. På finansmarknaden tror de flesta att en sänkning kommer redan i december.

Amerikanska tillväxten stegras

Riksbanken skriver även att utvecklingen i USA ser något bättre ut och under den senaste månaden har statistik kommit som bekräftar detta. BNP växte från andra till tredje kvartalet med två procent uppräknat till årstakt, vilket var bättre än förväntat och en klar förstärkning jämfört med andra kvartalets 1,3 procent. Som vanligt var det hushållskonsumtionen som var drivande och även offentliga utgifter och bostadsinvesteringar ökade.

De ökade bostadsinvesteringarna är ett av flera tecken på att bostadsmarknaden börjar tillfriskna efter en lång tids ökenvandring. Husförsäljningen har ökat starkt under det senaste året och var i september 27 procent högre än motsvarande månad 2011. Nybyggandet har ökat ännu mer och var i september hela 35 procent högre än ett år tidigare. Även priserna har uppvisat en positiv utveckling på senare tid. Efter sex års nedgång stabiliserats de vid årsskiftet och började i våras att stiga. Uppgången fortsatte under sommaren och i augusti var prisnivån cirka en procent högre än motsvarande månad i fjol. Förutsättningar finns nu för att bostadsmarknaden åter kan bli en drivkraft för amerikansk

tillväxt. Ett annat glädjande besked var att arbetsmarknaden i september fortsatte att återhämtas. Arbetslösheten sjönk med 0,3 procentenheter till 7,8 procent, den lägsta nivån sedan januari 2009.

Botten nådd i Kina

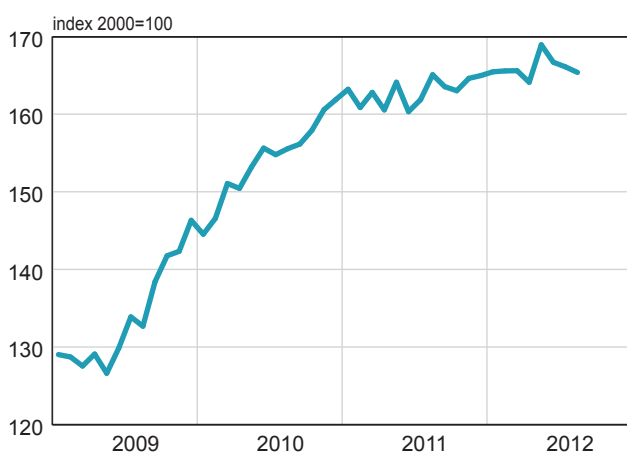
Även från världens näst största ekonomi Kina har positiva tecken syns på sistone. Efter en dämpning under året finns nu tecken på att den kinesiska tillväxten kan vara på väg uppåt igen. Under tredje kvartalet steg BNP säsongsgrensat med 2,2 procent jämfört med andra kvartalet, den högsta takten på ett år. Exporten tog ett rejält kliv i september då den årliga ökningstakten stegrades till 9,9 procent från 2,7 procent i augusti. Tillväxten i industriproduktionen har slutat att dämpas och har stabiliserats runt nio procent i årstakt. Dessutom har detaljhandeln visat styrka och växte i september med 14,2 procent jämfört med motsvarande månad i fjol, den högsta ökningstakten sedan i mars. I kombination med ökade statliga investeringar pekar dessa förbättringar mot att försvagningen av tillväxten har upphört.

Världshandeln sjunker

Trots förstärkningen i USA och de positivare signalerna från Kina har världskonjunkturen som helhet växlat ner på senare tid. Ett tecken på detta är att världshandeln under sommaren sjönk tre månader i rad. Enligt det nederländska institutet CPB minskade handeln i augusti med 0,4 procent jämfört med juli och sedan i maj har den backat med 2,1 procent. I augusti var det tillväxtländerna som stod för den största nedgången, särskilt Östeuropa som drog ner kraftigt på importen.

Världshandel med varor

Säsongsgrensade månadsdata i volym

OECD:s ledande indikatorer visar att konjunkturen i Asien ser ut att vara på väg nedåt. Detta har även IMF uppmärksammat och konstaterar att den tröga globala ekonomin dämpat den asiatiska tillväxten. Inbromsningen i Kina och Indien tynger hela regionen och exporten har påverkats av problemen i euroområdet. IMF spår dock att Asien förblir den globala tillväxtledaren under kommande år men att betydande nedåtrisker kvarstår.

INDUSTRI

Nya negativa konjunktursignaler gör sig gällande för industrin. En dalande efterfrågan märks i form av att orderingången minskat under ett par månader. Tidigare har exportorderingången varit anmärkningsvärt god men den senaste månadsstatistiken visar på en klar minskning även där. Det kan förklaras med att turbulensen i omvärlden och i synnerhet följderna av den europeiska skuld-krisen börjar slå igenom. Dessutom börjar nu effekterna av kronförstärkningen märkas i företagens orderböcker. Orderingången från hemmamarknaden har varit svag under en längre tid.

Industriproduktionen har trots det ökat svagt under ett antal månader men det är till viss del en effekt av att produktionen minskade i början av året. Produktionsnivån i augusti var ungefär tillbaka på produktionsnivån i januari när man bortser från kalender- och säsongseffekter. Det råder dock betydande skillnader mellan industrins delbranscher.

Industrins konfidensindikator har haft en negativ utveckling under de tre senaste månaderna i KI:s konjunkturbarometer. I oktober sjönk indikatorn med ytterligare fem enheter. Det har under lång tid varit orderstocksomdömena som dragit ner helhetsintrycket. Dessa försämrades ytterligare i oktober men även den framåtblickande indikatorn bidrog negativt. Företagen förväntar sig nu minskade produktionsvolymerna på tre månaders sikt. Sysselsättningen inom industrin förväntas även minska ytterligare. Den våg av varsel som svept fram bland svenska industriföretag under hösten är ett tecken på detta.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: augusti 2012

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Cecilia Westin

Fortsatt svagt ökande industriproduktion

För fjärde månaden i rad ökade industriproduktionen vilket kom oväntat för många. Även om produktionen ökat fyra månader i rad ska man dock komma ihåg att månadsutvecklingen varit relativt återhållsam och endast ökat med mer än 0,5 procent vid ett tillfälle.

Industriproduktion

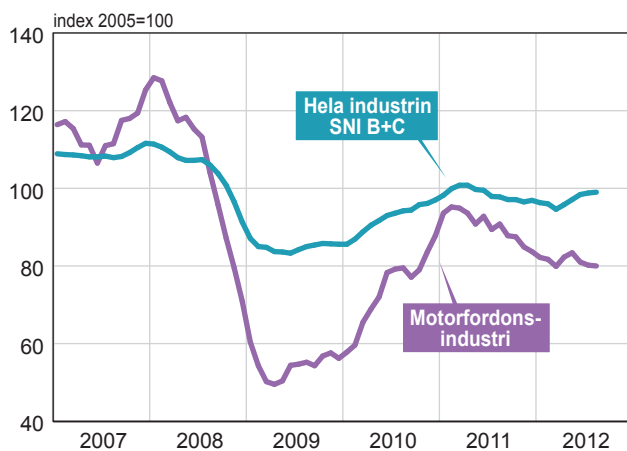
Förändring i procent

	aug 12/ jul 12	jun-aug 12/ mar-maj 12	aug 12/ aug 12	jan-aug 12 jan-aug 11
Hela industrin	0	3	3	-2
Trävaruindustri, ej möbler	-1	-2	-9	-8
Massa och papper	0	0	2	-2
Grafisk industri	1	1	3	-2
Kemisk industri, ej läkem.	..	..	..	..
Läkemedel	..	..	..	..
Stål- och metallverk	1	0	-6	-4
Metallvaruindustri	-2	1	-1	-2
Elektroindustri	-7	7	-3	-5
Maskinindustri	-4	0	-5	0
Industri för motorfordon	13	-2	-1	-11

I augusti steg industriproduktionen med 0,4 procent jämfört med föregående månad, i säsongrensade tal. Denna ökning återspeglar den genomsnittliga säsongrensade månadsutvecklingen för 2012. Bland industrins huvudgrupper var utvecklingen varierad. Investeringsvaruindustrin och industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror ökade medan övriga huvudgrupper minskade. Efter en stapplande inledning på året med bland annat produktionsstörningar, har industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror återhämtat sig sedan i maj. Det var framför allt denna huvudgrupps uppgång på 3,9 procent som ledde till att den samlade industriproduktionen ökade i augusti. De två största huvudgrupperna gick åt olika håll, med en uppgång på 0,7 procent för investeringsvaruindustrin och en nedgång på 0,6 procent för insatsvaruindustrin. Sett till industrins delbranscher var utvecklingen blandad, även om flertalet utvecklades positivt. Till skillnad från i juli var det motorfordonsindustrin som gick starkast med en uppgång på 12,6 procent. Även industrin för icke-metalliska mineraliska produkter utvecklades starkt med en uppgång på 7,1 procent. Svagast utveckling uppvisade elektronikvaruindustrin och industrin för petroleumprodukter med nedgångar på 6,7 respektive 4,2 procent. Elektronikvaruindustrin har haft en blandad utveckling i år där upp- och nedgångar avlöst varandra.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Positiv tremånadersutveckling

Under den senaste tremånadersperioden juni-augusti ökade industriproduktionen med 3,1 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det var tredje månaden i rad med positiv tremånadersutveckling, något som inte hänt sedan början av 2011. Alla huvudgrupper fortsatte att utvecklas positivt och i likhet med i juli var det fortsatt industrin för varaktiga konsumtionsvaror och industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror som stod för de största uppgångarna. Även de två största huvudgrupperna utvecklades positivt, där investeringsvaruindustrin ökade med 1,9 procent och insatsvaruindustrin ökade med 1,4 procent. Bland delbranscherna var det industrin för elapparatur och elektronikvaruindustrin

som stod för de mest betydande uppgångarna. Industrin för elapparatur ökade för andra perioden i rad efter en tidigare relativt svag utveckling. Desto trögare gick det för motorfordonsindustrin som minskade med 2,5 procent, detta trots en positiv månadsutveckling i augusti.

Årsutvecklingen fortsatt negativ

Sett över hela året har den ackumulerade årsutvecklingen endast varit positiv i januari, därefter har den varit negativ. Inte sedan 2009 har industriproduktionen haft en sådan ihållande negativ trend på årsbasis. Fram till augusti minskade industriproduktionen med 2,4 procent i kalenderkorrigerade tal och jämfört med motsvarande period förra året. Det är en förbättring från förra månaden där motsvarande tal var -3,1 procent. I likhet med den totala industrin har de flesta huvudgrupperna utvecklats negativt under stora delar av 2012. Det är endast industrin för energirelaterade insatsvaror som ökat produktionen. Störst nedgång uppvisar investeringsvaruindustrin med en minskning på 4,7 procent. Bland industrins delbranscher fortsatte motorfordonsindustrin att minska och stod för den största nedgången. Även trävaruindustrin har hittills i år stått för en betydande nedgång.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: augusti 2012

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

David Lööv

Tredje månaden i följd med sjunkande ordergång

Industrins ordergång sjönk i augusti för tredje månaden i följd säsongrensat och jämfört med föregående månad. Hemma- och exportmarknaden, som de senaste månaderna turats om att stå för den positiva respektive negativa månadsutvecklingen, fortsatte att skilja sig åt. Till skillnad från i juli var det exportmarknaden som stod för den negativa utvecklingen denna månad med en nedgång på 3,1 procent. Hemmamarknaden lyckades däremot vända föregående månads negativa utveckling och ökade med 1,3 procent. Uppgången på hemmamarknaden var dock för svag för att motverka nedgången på exportmarknaden vilket ledde till en total nedgång med 1,4 procent.

Leverans och order

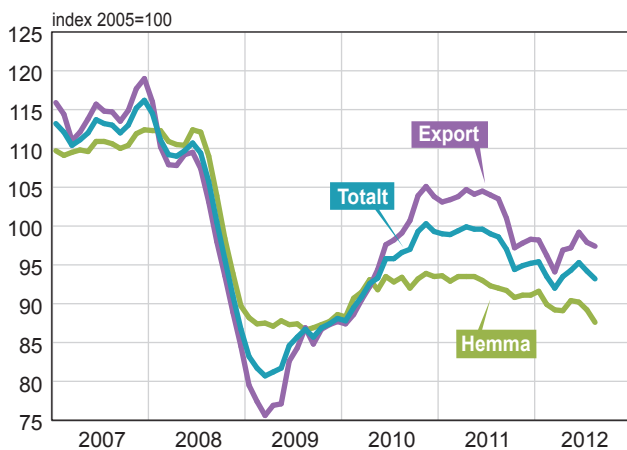
Förändring i procent

	aug 12/ jul 12	jun-aug 12/ mar-maj 12	aug 12/ aug 11
Ordergång			
Hemmamarknad	1	-1	-5
Exportmarknad	-3	1	-7
Totalt	-1	0	-7
Leveranser			
Hemmamarknad	1	0	0
Exportmarknad	1	4	3
Totalt	1	2	1

Den negativa utvecklingen förklaras främst av nedgången för investeringsvaruindustrin, där exportorderingen föll kraftigt. Den huvudgrupp som visade starkast månadsutveckling var industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror där exportorderingen ökade betydligt jämfört med juli. Efter att ha tyngts av produktionsstörningar i början av året har denna huvudgrupp uppvisat en positiv utveckling under de senaste månaderna och är den enda huvudgrupp där orderingen i augusti var högre än vid årsskiftet. Bland industrins delbranscher var utvecklingen blandad. Störst nedgång visade elektronikvaruindustrin där både hemma- och exportmarknaden föll kraftigt vilket resulterade i en total nedgång på 15,4 procent. Även övrig maskinindustri uppvisade en stor nedgång på 10,4 procent. Det fanns också branscher vars uppgångar dämpade nedgången. Störst uppgång hade textilindustrin med en ökning på 10,9 procent. Även motorfordonsindustrin gick bra med en kraftig ökning på hemmamarknaden och industrin för elapparatur återhämtades efter nedgången i juli.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Svag uppgång senaste tremånadersperioden

Trots att orderingen sjunkit de tre senaste månaderna visade den senaste tremånadersperioden (jun–aug) en svag uppgång på 0,3 procent jämfört med föregående tremånadersperiod. Detta förklaras främst av den svaga utvecklingen i april vilket drar ner föregående tremånadersperiod (apr–maj). Uppdelat på hemma- och exportmarknaden stod exporten för en positiv utvecklingen på 1,1 procent medan hemmamarknaden sjönk med 0,7 procent. På exportmarknaden var det främst huvudgruppen industri för icke varaktiga konsumtionsvaror som stack ut med en positiv utveckling på 19,4 procent. Även industrin för energirelaterade insatsvaror har upplevt en stark exportefterfrågan under den senaste tremånadersperioden. På hemmamarknaden är det främst juni och julis negativa utveckling i gruvindustrin som ger utslag på tremånadersjämförelsen. När det gäller delbranscher som sticker ut är det återigen annan transportmedelsindustri som uppvisar störst ökning. Förklaringen är den extrema tillfälliga uppgång branschen visade i juni. Nästa månad kan

man därför räkna med en nedgång när juni förpassas till jämförelseperioden. Störst negativt utvecklingstal visade industrin för elapparatur vars ordergång har varit volatil och där exportmarknaden föll stort i juli månad.

Årsutvecklingen fortsatt svag

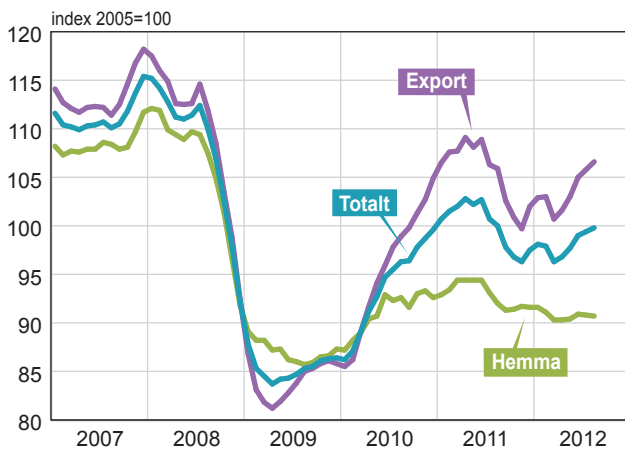
Den ackumulerade orderingen under året var i augusti 5,2 procent lägre än under motsvarande period föregående år. Den negativa utvecklingen var övergripande för hela industrin med endast några få undantag. Bland de större huvudgrupperna visar samtliga negativa tal. Endast industrin för energirelaterade insatsvaror har haft ett bättre år än i fjol. Bland delbranscherna är det endast industrin för petroleumprodukter och annan transportmedelsindustri som har haft positiva årsutvecklingar.

Leveranserna fortsätter att öka

Leveranserna visade återigen positiva utvecklingstal med en ökning på 1,1 procent jämfört med föregående månad, säsongrensat. Hemma- och exportmarknaden ökade med 1,2 procent vardera. Tremånadersjämförelsen visade en ökning på 2,3 procent jämfört med föregående period för den totala industrin. Exportmarknaden fortsatte gå starkt framåt med 3,9 procent medan hemmamarknaden var i det närmaste oförändrad med en nedgång på 0,1 procent.

Industrins leveranser

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

UTRIKESHANDEL

Stigande trend för handelsnettot

Den svenska utrikeshandeln med varor fortsatte i september att minska i värde. Både varuexporten och varuimporten har de senaste femton månaderna, sedan juni 2011, haft en nedåtgående trend och minskat med drygt 5 procent i löpnade pris, rensat för säsong- och trendeffekter. Under de senaste månaderna har varuimporten minskat mer än varuexporten. Detta har inneburit att handelsnettot har haft en uppåtgående trend de senaste månaderna trots den förhållandevis kraftiga kronförstärkningen mot framförallt

euron som inträffade under sommarmånaderna.

Handelsvärdet från utrikeshandeln med varor har hållits tillbaka av fallande handelspriser. Både export- och importprisindex har visat en nedåtgående trend och minskat med drygt 4 procent på årsbasis. Nedgången för import- och exportpriserna har varit likvärdig och indikerar inget större omslag när utrikeshandelns värdeutveckling i ett senare skede räknas om till ett volymmått.

Varuexport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 12/11 %
	2012 jan-aug	2011 jan-aug		
Skogsvaror	84 478	86 303	10,7	-2
- Trävaror	16 351	16 362	2,1	0
- Papper	52 189	53 032	6,6	-2
Mineralvaror	93 355	97 014	11,8	-4
- Järnmalm	16 245	14 420	2,1	13
- Järn och stål	40 772	46 853	5,2	-13
Kemivaror	94 851	93 088	12,0	2
- Läkemedel	38 421	38 970	4,9	-1
Energivaror	79 229	64 066	10,0	24
Verkstadsvaror	343 300	366 651	43,4	-6
- Maskiner	125 940	122 508	15,9	3
- Elektrovaror	92 851	110 287	11,7	-16
- Vägfordon	79 295	83 603	10,0	-5
Övriga varor	95 076	91 288	12,0	4
- Livsmedel	37 602	35 068	4,8	7
Totalt	790 288	798 410	100,0	-1

Varuexport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 12/11 %
	2012 jan-aug	2011 jan-aug		
Europa	570 412	564 672	72,2	1
EU-länder	449 202	447 103	56,8	0
Övriga Europa	121 210	117 570	15,3	3
Afrika	25 982	31 382	3,3	-17
Amerika	79 474	81 103	10,1	-2
Nordamerika	58 675	58 980	7,4	-1
Central- och Sydamerika	20 799	22 124	2,6	-6
Asien	94 966	102 331	12,0	-7
Mellanöstern	20 327	22 603	2,6	-10
Övriga länder i Asien	74 639	79 727	9,4	-6
Oceanien och övriga områden	19 455	18 921	2,5	3
Totalt	790 288	798 410	100,0	-1

Handelsnetto

Senaste uppgift: september 2012

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Fortsatt svag utrikeshandel

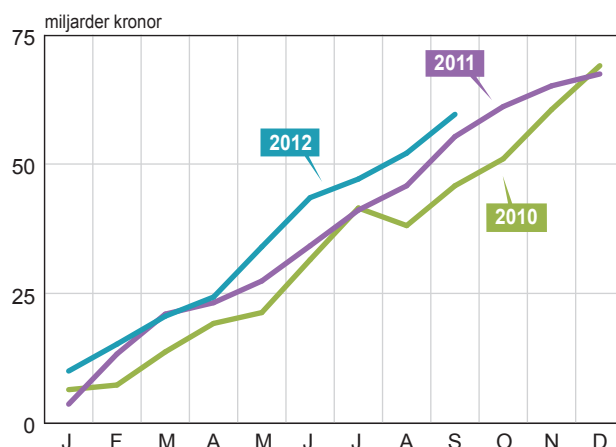
Varuexporten uppgick under september till 95,1 miljarder kronor och varuimporten till 87,6 miljarder. Det ger ett handelsnetto på 7,5 miljarder kronor.

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 7,5 miljarder kronor under september enligt preliminära beräkningar. För september 2011 var överskottet 9,5 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Varuexportens värde under september uppgick till 95,1 miljarder kronor och varuimportens till 87,6 miljarder. Varuexporten och varuimporten har därmed minskat i värde med 13 respektive 12 procent jämfört med september 2011. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 11,7 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 4,2 miljarder.

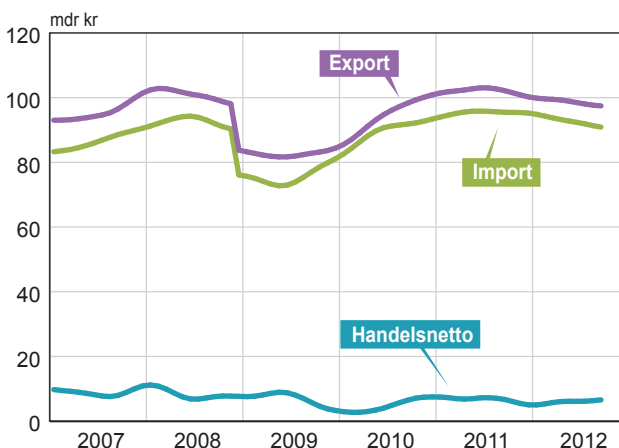
Antalet vardagar i september var två mindre jämfört med september 2011.

Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 6,6 miljarder kronor för september 2012 och 6,3 miljarder för augusti 2012. För juli var motsvarande värde 6,2 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

Hittills under året har värdet för varuexporten minskat med 2 procent medan varuimportens värde minskat med 3 procent jämfört med motsvarande period förra året. Värdet av varuexporten under denna period uppgick till 885,7 miljarder kronor och värdet av varuimporten till 826,1 miljarder. Handelsnettot för januari – september 2012 gav därmed ett överskott på 59,6 miljarder kronor. För motsvarande månader 2011 noterades ett överskott på 55,3 miljarder.

VARUHANDEL, SAMFÄRDSEL OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: september 2012

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Stark uppgång för detaljhandelsförsäljningen

Efter en ljummen utveckling under sommaren rivstartade detaljhandeln hösten med en överraskande stark uppgång i september. Mellan augusti och september ökade försäljningsvolymen med hela 1,7 procent, säsongrensat. Det är den kraftigaste månadsvisa ökningen i detaljhandeln på över ett år, och innebär att detaljhandeln inledde höstförsäljningen med en ny högstanotering. De starka försäljningssiffrorna i september berodde framförallt på en kraftig uppgång inom sällanköpshandeln som steg med 2,4 procent från, medan dagligvaruhandeln ökade med 0,5 procent, säsongrensat.

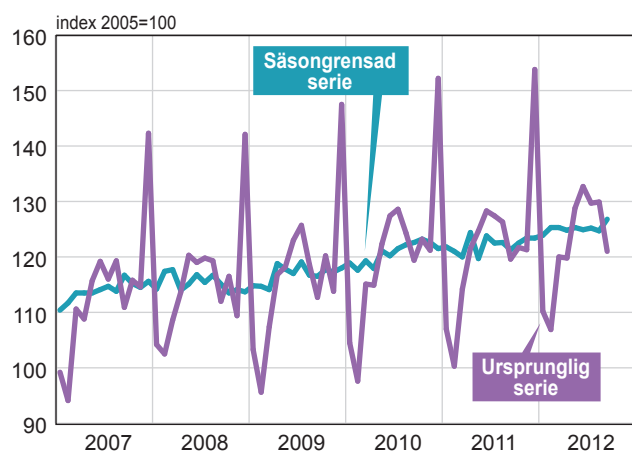
Uppgången i september förbättrade även detaljhandelsutvecklingen sett ur ett något längre perspektiv. Försäljningsvolymen under tredje kvartalet ökade med 0,5 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det var sällanköpshandeln som utvecklades starkast under det gångna kvartalet, men även dagligvaruhandeln bidrog svagt positivt.

Kraftig volymtillväxt inom sällanköpshandeln

Läget i detaljhandeln förbättrades betydligt även mätt över tolv månader. Den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen ökade med 4,6 procent i september, jämfört med samma månad i fjol. Även här var det en kraftig uppgång i försäljningen av sällanköpsvaror som drog upp med en ökning på med 7 procent i årstakt. Dagligvaruhandeln noterades för en uppgång på 1,4 procent.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

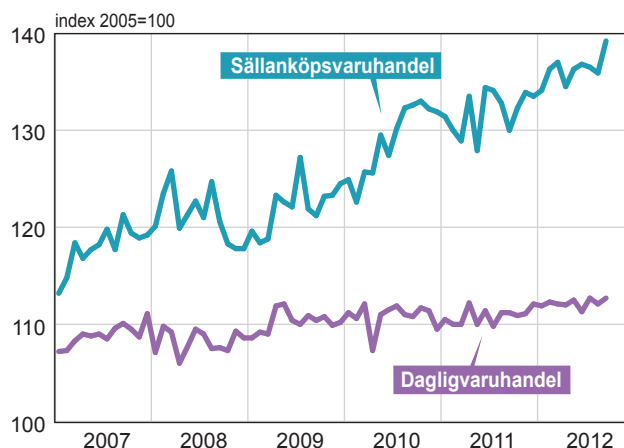
Flera branscher redovisade kraftig årlig försäljningstillväxt i september, och fyra av dessa redovisade en tvåsiffrig ökning. Snabbast ökade elektronikhandeln med en uppgång på 19,2 procent, i kalenderkorrigerat volym

och jämfört med samma månad året innan. Sport- och fritidshandeln och möbelhandeln ökade med 16,6 respektive 10,1 procent.

Bok- och pappershandeln tog revansch i september efter en svag utveckling tidigare i år, och försäljningsvolymen ökade med 12,6 procent i årstakt. Omsättningen i löpande priser steg här också snabbast av samtliga branscher i september, och mörkare höstkvällar och inomhusväder kan ha påverkat försäljningen positivt. Även Sko- och klädhandeln vände upp och försäljningen steg med 6,5 respektive 6,4 procent. Den starka tillväxten inom postorderhandeln stannade dock av i september med en volymökning på blygsamma 0,9 procent från samma månad året innan.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Endast tre branscher redovisade minskad försäljning i september. Den kalla hösten kan delvis förklara inbromsningen inom bygghandeln och färghandeln som backade med 4,6 respektive 1,3 procent. Även försäljningen av Glasögon och optik minskade svagt med 1,3 procent.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	sep 2012	jan-sep 2012
Dagligvaruhandel	1,4	1,3
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	1,6	1,6
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	0,8	0,0
Sällanköpsvaruhandel	7,0	3,6
därav:		
Klädhandel	6,4	-0,9
Skohandel	6,5	5,6
Möbelhandel	10,1	0,2
Elektronikhandel	19,2	11,8
Järn- och bygghandel	-4,6	-2,9
Färghandel	-1,3	1,4
Bokhandel	12,6	-4,3
Guldsmedshandel	4,4	-6,0
Sport- o fritidshandel	16,6	8,6
Postorderhandel	0,9	6,3
Totalt detaljhandel	4,6	2,6

Detaljhandeln upp 2,6 procent hittills i år

Detaljhandeln har utvecklats relativt väl hittills i år, med en uppgång i försäljningsvolymen på 2,6 procent jämfört med motsvarande period i fjol. Det är framförallt en stark utveckling för handeln med sällanköpsvaror på 3,6 procent som har stått bakom försäljningsuppgången totalt, men även dagligvaruhandeln har ökat svagt.

Mätt i volym har elektronikhandeln redovisat den starkaste försäljningstillväxten år med en uppgång på 11,8 procent. Även postorderhandeln och sport- och fritidshandeln har uppvisat kraftiga ökningar med på 8,6 respektive 6,3 procent, jämfört med motsvarande period i fjol. Trots tecken på att en vändning kan vara på gång har guldsmidshandeln uppvisat den svagaste försäljningsutvecklingen under året med en minskning på 6 procent, medan försäljningsvolymen inom bok- och pappershandeln har minskat med 4,3 procent.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: september 2012

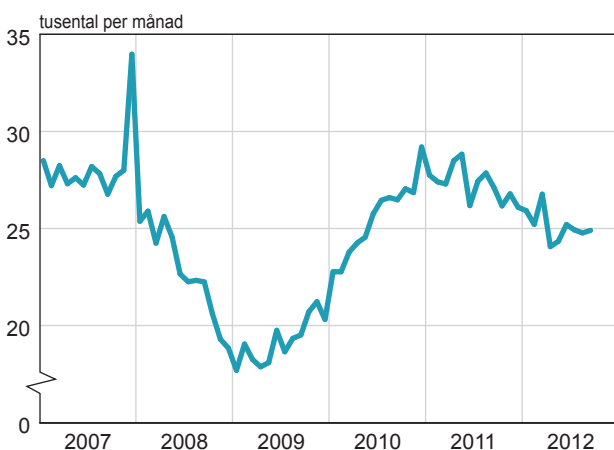
Källa: SIKAs register för fordonstatistik

Återhämtning på personbilsmarknaden

Efter en svag utveckling under de senaste månaderna återhämtades nyregistreringen av personbilar något i september, med en ökning på 0,5 procent från månaden innan, säsongrensats. Det har varit en relativt trög sommar på personbilsmarknaden, och uppgången i september var den första sedan juni.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Trots en sval utveckling under juli och augusti har läget förbättrats lite jämfört med i våras sett ur ett kvartalsperspektiv. Korrigerat för säsongvariationer var antalet nyregistrerade bilar tredje kvartalet 1,3 procent fler än kvartalet innan, vilket framförallt berodde på en mycket svag utveckling för nyregistreringarna i april och maj.

Läget på personbilsmarknaden har dock försvagats betydligt från i fjol. Under september nyregistrerades 24 012 personbilar, vilket var 16 procent färre än motsvarande månad året innan. Det försämrade läget framkommer också tydligt av att det hittills under 2012 har nyregistrerats

221 297 personbilar, vilket är 10 procent färre än under motsvarande period i fjol.

Svagare efterfrågan på lastbilar

Marknaden för lastbilar har utvecklats svagt i år och efter en paus i nedgången under sommaren, noterades nyregistreringarna för nya motgångar i september med en minskning på 1,7 procent från månaden innan, säsongrensats. Det innebär att lastbilsregistreringarna var nästan 17 procent lägre än vid inledningen av året.

Utvecklingen på lastbilsmarknaden är svag även sett ur ett kvartalsperspektiv. Antalet nyregistrerade lastbilar minskade med 2,5 procent tredje kvartalet, säsongrensats och jämfört med kvartalet innan. Hittills i år har 34 199 lastbilar nyregistrerats, vilket är 12 procent färre än motsvarande period i fjol.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: augusti 2012

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Tjänsteproduktionen vände upp

Efter att ha sjunkit två månader i rad steg tjänsteproduktionen i augusti med 0,3 procent, säsongrensats och jämfört med föregående månad. Uppgången var oväntad då många hade räknat med att tillbakagången i juni-juli var början på en större nedgång. Jämfört med föregående månaders nedgång var ökningen dock måttlig och produktionsvolymen var i augusti fortfarande mer än en procent lägre än i maj. Att tjänsteproduktionen sammantaget utvecklats svagt under sommaren syns tydligt sett till utvecklingen ur ett tremånadersperspektiv. Under juni-augusti ökade produktionsvolymen endast med 0,1 procent, säsongrensats och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det innebär en tydlig dämpning jämfört med föregående perioder, vilket delvis förklaras av att det mycket starka utfallet i maj nu förpassats till jämförelseperioden.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	aug 2012	jan-aug 2012
Motorhandel	-5,4	-2,8
Partihandel	-0,8	0,7
Detaljhandel	1,3	1,5
Transport och magasinering	-1,0	-1,8
Hotell och restaurang	3,0	3,2
Telekommunikation	1,2	2,7
Datakonsultverksamhet o.d.	7,8	7,0
Företagstjänster	-1,2	5,5
Kultur, nöje och fritid	2,2	1,9
Total tjänstesektor	1,2	2,0

Fortsatt svag årlig tillväxttakt

Tillväxttakten mätt över tolv månader, som i juli dämpades ordentligt, landade i augusti på 1,2 procent kalenderkor-

Stark tjänsteexport senaste åren

Sedan mitten på det förra decenniet har tjänsteexporten växt snabbare än varuexporten och har under 2012 lämnat ett positivt bidrag till BNP-tillväxten. I denna artikel presenteras tjänsteexportens utveckling sedan 1993 samt dess innehåll under andra kvartalet i år. Man kan konstatera att en stor del av tjänsteexporten är nära kopplad till varuhandel, men att den mer renodlade tjänstehandeln är på frammarsch.

Stora handelsöverskott under lång tid

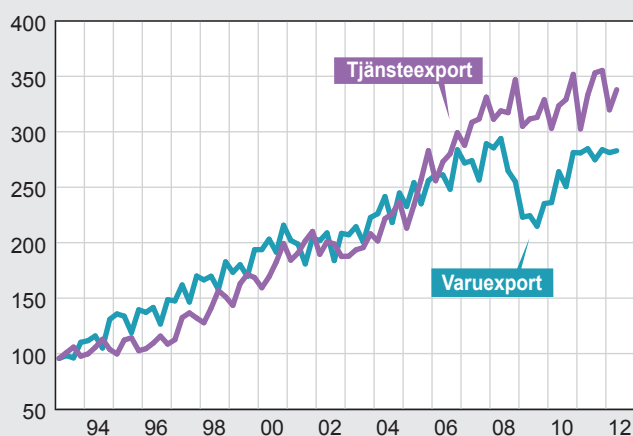
Som det ofta framhålls så är Sverige en öppen ekonomi med en stor utrikeshandel och handeln med omvärlden har en stor betydelse för vårt välbefinnande. Sedan mitten på 1980-talet har Sverige haft ett positivt handelsnetto vilket enkelt uttryckt betyder att vi exporterar mer än vi importerar. När Riksbanken i slutet av 1992 övergav den fasta växelkursen och kronan sjönk kraftigt i värde stärktes vår konkurrenskraft och exporten fick en rejäl skjuts. Handelsöverskottet växte då ytterligare och har sedan dess legat på en internationellt sett mycket hög nivå. I förhållande till BNP har Sverige ett större överskott från utrikeshandeln än i klassiska exportländer som Kina, Hongkong och Sydkorea.

Tjänsteexporten växer

Försäljning över nationsgränser har traditionellt sett bestått av varuhandel och den svenska exporten består fortfarande till cirka 70 procent av fysiska varor. Sedan mitten på 00-talet har dock tjänsteexporten utvecklats starkare än varuexporten och blivit allt viktigare för ekonomin. Sedan början på 2000-talet har tjänsteexporten också ökat betydligt snabbare än tjänsteimporten och tjänstehandelsnettot har därmed lämnat ett starkt positivt bidrag till BNP-tillväxten. Efter att tidigare ha visat underskott visar utrikeshandeln med tjänster sedan 2003 ett överskott.

Exportens utveckling

Volymindex 1993=100

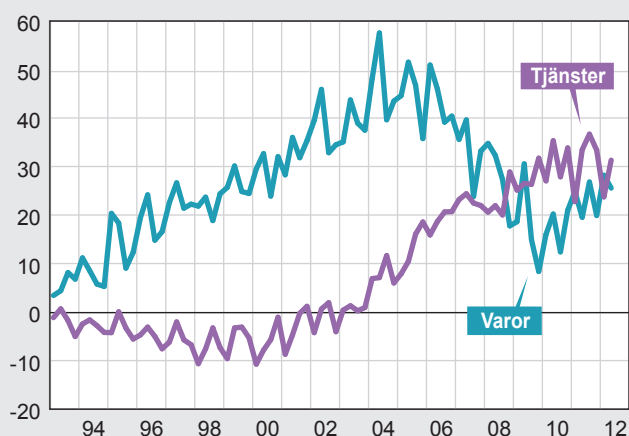

Export av tjänster uppstår när en svensk enhet säljer tjänster till en utländsk enhet. En ekonomisk enhet definieras inte som svensk eller utländsk utifrån vem som äger den, utan på basis av var den har sin stadigvarande verksamhet. En enhet räknas som stadigvarande om den bedriver verksamhet på en plats i mer än ett år. Ett företag som verkat i Sverige i mer än ett år räknas alltså som svenskt, även om det är ett dotterföretag eller en filial till ett utländskt företag.

Alla inkomster av tjänsteförsäljning till utländska kunder betraktas som export av tjänster oavsett var tjänsten utförs. Det innebär att t.ex. royalties från utländska företag samt kommissioner och provisioner i samband med uppdrag för utländska kunder betraktas som tjänsteexport.

Nettoexport

Miljarder kronor, 2011 års prisnivå

Resevalutan störst

Den ovan beskrivna utrikeshandeln med tjänster består främst av transaktioner mellan företag. Den enskilt största posten i tjänsteexporten består dock av privat konsumtion, så kallad resevaluta. Med detta menas utländska medborgares konsumtion i Sverige, exempelvis när utländska turister bor på svenska hotell och äter på svenska restauranger. Viktigt att komma ihåg är att resevaluta omfattar allt som utländska medborgare köper i Sverige, både varor och tjänster. Även e-handel räknas som resevaluta, om en utländsk privatperson beställer en vara via internet från Sverige så räknas det som svensk tjänsteexport, trots att det egentligen är en vara som säljs. Ett annat exempel på varuhandel som räknas som tjänstehandel är gränshandel. När exempelvis norska medborgare kommer till Sverige och handlar livsmedel och alkohol så räknas det som tjänsteexport till Norge.

I FOKUS

Resevalutaexporten har på senare år växt starkt och är nu ungefär lika stor som importen. Orsaken till detta är delvis att den utländska turismen i Sverige ökat, men framförallt att den norska gränshandeln stigit kraftigt.

Varuhandel genererar tjänstehandel

Den näst största posten i tjänsteexporten är handel, som under andra kvartalet i år till över 95 procent bestod av så kallad merchanting (treparsithandel). Merchanting innebär att ett svenskt bolag utomlands handlar med varor som producerats av ett utländskt dotterbolag. Tekniskt sett köper moderbolaget varan av sitt utländska dotterbolag och säljer direkt den vidare till en utländsk köpare. Varan passerar aldrig den svenska gränsen, men det gör däremot betalningarna. Skillnaden mellan köp- och vidareförsäljningspriset, det vill säga marginalen, ses som en tjänst utförd av det svenska moderbolaget och räknas därmed som svensk tjänsteexport.

Tjänsteexportens innehåll

Andra kvartalet 2012	Procent
Resevaluta	18
Handel	16
Transport och magasinering	14
Information och kommunikation	14
Företagstjänster	11
Uthyrning och leasing	10
Huvudkontor och rådgivning	10
Finansiella tjänster	4
Övrigt	4

Merchanting nära kopplat till varuhandeln

Merchanting har växt snabbt under det senaste decenniet vilket delvis förklaras av att produktion flyttats utomlands. När tillverkning flyttas till utländska dotterbolag minskar den svenska varuexporten, en del av detta kompenseras dock med merchanting som istället lyfter tjänsteexporten. En annan förklaring till att merchanting ökat är ett ändrat beteende hos företagen. Tidigare var det vanligare att utländska dotterbolag själva skötte försäljningen av sina producerade varor. Vinsten i det utländska dotterbolaget fördes då över till moderbolaget genom aktieutdelning och kom därigenom till Sverige utan att det påverkade vår BNP (däremot påverkades BNI).

Fram till 2008 ökade merchanting snabbare än den övrig tjänsteexporten, men i samband att varuhandeln i världen minskade under finanskrisen sjönk den tillbaka. Detta understryker merchantings nära koppling till varuhandeln. I den nya europeiska standarden för nationalräkenskaper,

som ska implementeras 2014, klassas merchanting om från tjänstehandel till varuhandel.

Stor export inom sjöfarten

Även den tredje största posten i tjänsteexporten, transport- och magasineringstjänster, är nära kopplad till varuhandeln. Dessa tjänster är ju en form av stödtjänster till handeln med varor, och om ingen varuhandel skulle ske skulle inget behov av dem finnas. Den delbransch som står för den största exporten är sjöfarten, en bransch som är mycket internationell där redare från olika länder konkurrerar om transporter över hela världen. En stor del av den relativt stora svenska rederinäringens transporter utförs därför åt utländska kunder.

Teknisk utveckling gynnar tjänstehandeln

Medan den ovan beskrivna tjänstehandeln har en tydlig koppling till varuhandeln består övriga poster av mer renodlad tjänstehandel. Tack vare den snabba tekniska utvecklingen kan dessa tjänster numera ofta produceras i Sverige och enkelt levereras till kunder världen över. Enligt rapporter från OECD och den amerikanska statistikbyrån BEA har tjänstehandel som möjliggjorts med informations- och kommunikationsteknik (IKT) ökat snabbare än övrig tjänstehandel under 2000-talet. Den tjänstegrupp som tjänat mest på utvecklingen är finansiella tjänster. I Sverige är exporten av dessa dock fortfarande relativt liten.

Exporten av just IKT-tjänster är däremot stor och utgjorde under andra kvartalet i år cirka 14 procent av tjänsteexporten. Den största delbranschen är datakonsulttjänster som står för cirka två tredjedelar.

Betydande export av forskning och utveckling

Även inom övriga typer av konsulttjänster, som ingår i gruppen företagstjänster, är exporten relativt stor. Den största delposten är forskning och utveckling (FoU) och därefter kommer teknikkonsulttjänster. FoU-exporten utförs till viss del av den akademiska världen men lejonparten sker i näringslivet. Företagens FoU-export består till stor del av koncernintern försäljning där forskningsenheter i Sverige finansieras av utländska bolag i samma koncern.

Uthyrning och leasing respektive huvudkontors och rådgivningstjänster står för ungefär en tiondel var av tjänsteexporten. Den förstnämnda består främst av ersättning för immateriella rättigheter medan huvudkontors- och rådgivningstjänster främst består av koncerninterna transaktioner där svenska bolag fakturerar sina utländska dotterbolag för olika typer av rådgivningstjänster. I gruppen Övrigt dominerar resetjänsterna.

rigerat. Även om det innebar en viss stegring jämfört med föregående månads 0,9 procent så var den årliga tillväxttakten i augusti bland de svagaste sedan finanskrisen. Efter ett par mycket goda år blir det alltmer tydligt att tjänstesektorns tillväxt har dämpats betydligt.

Efter att tidigare under året ha utvecklats svagt har den tungt vägande fastighetsbranschen fått upp farten och lämnade med en uppgång på 4,5 procent det största bidraget till den årliga tillväxten. Den bransch som ökade produktionen mest var dock utbildningsväsendet med en uppgång på över 10 procent. Datakonsulterna fortsätter också att gå starkt med en produktionsökning på knappt åtta procent. Företagstjänsterna fortsätter däremot att tappa och noteras för en nedgång på drygt en procent. Sommarmånaderna har inneburit en dramatisk försvagning för denna betydande bransch som gått från en tillväxttakt i juni på nästan åtta procent till att bara två månader senare alltså uppvisa en negativ utveckling. Motorhandeln fortsätter sin kräftgång och noteras för en nedgång på drygt fem procent. Transportsektorn har det också fortsatt tungt och redovisar precis som tidigare under året en nedgång i produktionsvolymen.

Produktionen upp 2 procent hittills i år

Under perioden januari-augusti har tjänsteproduktionen stigit med 2 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period i fjol. Den bransch som gått starkast hittills i år är hälso- och sjukvård med en ökning på 7,8 procent. Även datakonsulterna och utbildningsväsendet har gått bra och uppvisar stora produktionsökningar. Företagstjänsterna uppvisar än så länge en stark uppgång på 5,5 procent men med nuvarande situation riskerar utvecklingstalen att dämpas betydligt under hösten. Den bransch som gått sämst i år är motorhandeln med en nedgång på 2,8 procent.

BYGGMARKNAD

Byggföretagen ser ingen ljusning

Enligt Konjunkturbarometern har orderingången till bygg- och anläggningsverksamhet fortsatt att minska under tredje kvartalet och missnöjet med orderläget har ökat. Närmare två tredjedelar av företagen är nu missnöjda med orderstockens storlek och bilden är likartad för såväl husbyggare som för anläggningsverksamhet. Även byggproduktionen har sjunkit och företagen har skurit ned ytterligare i personalstyrkan. Ungefär hälften av företagen anger otillräcklig efterfrågan som främsta hinder för verksamheten och närmare 30 procent av företagen uppger "andra faktorer" som huvudfaktor. Anbudspriserna har sänkts under perioden.

Byggföretagen är pessimistiska och räknar inte med någon snart förbättring av läget. Orderingång och anbudspriser väntas fortsätta att minska och byggproduktion och sysselsättning bedöms fall ytterligare. Förväntningarna på ett års sikt är också relativt pessimistiska. Drygt vart tredje företag räknar med en försämring av byggmarknaden

jämfört med nuläget, ungefär hälften av företagen tror att läget blir oförändrat, medan endast vart tionde företag förutser en förbättring.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: september 2012

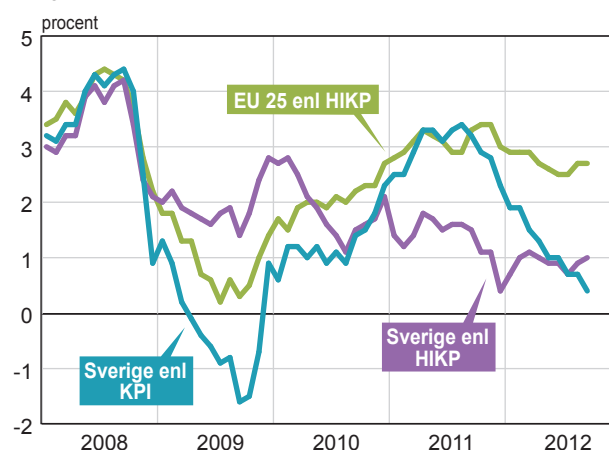
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakten 0,4 procent

Inflationstakten var 0,4 procent i september, vilket är en nedgång sedan augusti då den var 0,7 procent. Från augusti till september steg KPI med i genomsnitt 0,4 procent. Under motsvarande period förra året ökade KPI med 0,7 procent. Inflationstakten enligt KPI med fast ränta (KPIF) var 0,9 procent i september.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Senaste månaden: priserna upp 0,4 procent

KPI steg med i genomsnitt 0,4 procent från augusti till september 2012. Till den totala uppgången den senaste månaden bidrog säsongsnormala prisökningar på kläder och skor (9,4 procent) med 0,5 procentenheter. Högre priser på drivmedel (1,2 procent) bidrog med 0,1 procentenhet till ökningen. Uppgången motverkades av lägre räntekostnader för egna hem (-4,5 procent), som bidrog nedåt med 0,2 procentenheter.

Senaste tolv månaderna: priserna upp 0,4 procent

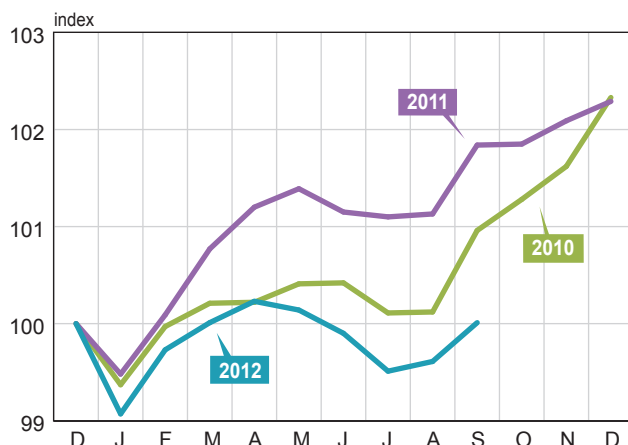
Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var 0,4 procent i september, vilket är en nedgång sedan augusti då den var 0,7 procent.

Till den totala uppgången sedan september 2011 bidrog ökade transportkostnader (2,7 procent) med 0,4 procentenheter, vilket främst berodde på högre drivmedelspriser (7,4 procent), som bidrog med 0,3 procentenheter. Det senaste årets hyreshöjningar (2,6 procent) bidrog också uppåt med 0,3 procentenheter. Slutligen bidrog prisök-

ningar på livsmedel (1,6 procent) och tobak (10,8 procent) till uppgången med 0,2 procentenheter vardera.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år = 100

Uppgångarna motverkades delvis av lägre räntekostnader för egna hem (–2,4 procent) och prissänkningar på hemelektronik (–15,4 procent), som vardera bidrog nedåt med 0,3 procentenheter. Vidare bidrog lägre priser på hushållsel (–3,9 procent) med 0,2 procentenheter nedåt.

KPI för september 2012 var 314,81 (1980=100).

Konsumentprisernas förändring

September 2012	Förändring från		Bidrag till förändring sedan sep 2011 ¹⁾
	Föregående månad	sep 2011	
Livsmedel och alkoholfria drycker	–0,3	1,6	0,2
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,0	4,6	0,2
Kläder och skor	9,4	–2,1	–0,1
Boende	–0,8	0,1	0,0
Inventarier och hushållsvaror	0,3	–1,1	–0,1
Hälso- och sjukvård	0,1	3,0	0,1
Transport	0,6	2,7	0,4
Post och telekommunikationer	–0,2	–2,8	–0,1
Rekreation och kultur	0,6	–2,5	–0,3
Utbildning	–0,2	1,5	0,0
Restauranger och logi	0,0	–0,3	0,0
Div varor och tjänster	0,1	2,7	0,1
KPI totalt	0,4	0,4	0,4

1) Procentenheter

De svenska inflationsmått

Sep	Förändring i procent sedan	
	aug 2012	sep 2011
KPI	0,4	0,4
NPI	0,4	0,7
HIKP	0,7	0,9
KPIX	0,7	1,0
KPIF	0,7	1,1

NPI (Nettoprisindex) anger förändringen av konsumentpriserna exkl. nettot av indirekta skatter och subventioner.

HIKP (Harmoniserat konsumentprisindex) har utvecklats av EU som ett internationellt jämförbart mått på inflationen.

I KPIX (tidigare benämnd UND1X) exkluderas räntekostnader för egna hem samt effekten av ändrade indirekta skatter (utom lönerelaterade indirekta skatter) och subventioner från KPI.

I KPIF (KPI med fast ränta) beräknas egnehemsägarnas räntekostnader vid en konstant räntesats.

Priser i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: september 2012

Källa: SCB:s producentprisindex

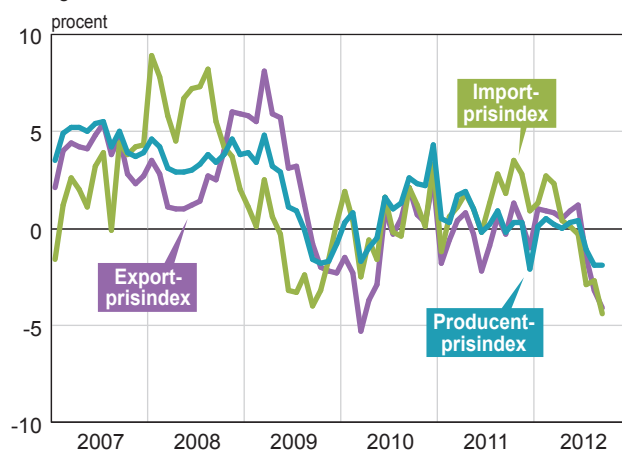
Producentpriserna fortsatt ner

Producentpriserna totalt sjönk med 0,7 procent från augusti till september. Under samma period sjönk priserna på exportmarknaden med 1,4 procent och på importmarknaden med 2,2 procent. På hemmamarknaden ökade priserna med 0,1 procent.

Lägre priser på datorer, elektronikvaror och optik samt övriga maskiner bidrog till nedgången på både import- och exportmarknaden. Därtill bidrog lägre priser på råolja till nedgången på importmarknaden. Högre priser på el, gas och fjärrvärme bidrog till uppgången på hemmamarknaden. En bidragande faktor till den totala nedgången är en förstärkning av den svenska kronan.

Exportprisindex, importprisindex och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk i genomsnitt med 1,0 procent från augusti till september.

Jämfört med september förra året har producentpriserna totalt sjunkit med 1,9 procent. På exportmarknaden har priserna sjunkit med 4,1 procent och på importmarknaden med 4,4 procent. På hemmamarknaden har priserna ökat med 0,4 procent medan priserna för inhemsk tillgång har gått ned med 2,0 procent.

Byggpriser

Senaste uppgift: september 2012

Källa: SCB:s byggprisindex

Augusti–september 2012 –0,1 %

Mellan augusti och september 2012 sjönk faktorprisindex med 0,1 procent. Entreprenörens kostnader var oförändrade. Gruppen Transporter, drivmedel, elkraft gick upp med 0,3 procent. I den gruppen ökade dieseloljan och lastbils-

kostnaderna med 1,5 respektive 0,2 procent. Kostnaden för Löner, Maskiner och Omkostnader var oförändrade.

Byggmaterialkostnaderna var oförändrade i september. Målning, övrigt byggmaterial och snickerier var de byggmaterial som gick upp något. Vita varor, VVS-material och armeringsstål var oförändrade medan övriga byggmaterialkostnader sjönk en aning.

Byggherrekostnaderna sänktes med 0,7 procent. Det berodde på att räntekostnader sjönk med 5,2 procent.

September 2011–september 2012 +1,8

Faktorprisindex ökade på årsbasis. Mellan september 2011 och september 2012 gick faktorprisindex upp med 1,8 procent.

Entreprenörens kostnader steg med 1,9 procent. Det berodde bl.a. på att omkostnader och löner höjdes med 3,4 respektive 2,4 procent. Byggmaterial och maskiner gick upp något. Transporter, drivmedel, elkraft ökade med 0,2 procent. I den gruppen steg dieselolja och lastbilstransporter medan elkraft sjönk med 7,3 procent.

Byggmaterialet står för en ökning med 1,7 procent, vars påverkan totalt sett var 0,9 procentenheter.

De byggmaterial som ökade mest var målningsmaterial och gruppen övrigt byggmaterial som båda gick upp med 3,4 procent. Snickerier steg med 3,2 procent. Betongvaror och VVS-material höjdes med 2,5 respektive med 1,9 procent. Armeringsstål gick upp med 1,8 procent. Övriga byggmaterialkostnader steg något medan trävaror och vita varor hade en liten sänkning.

Byggherrekostnaderna steg med 0,6 procent på årsbasis. Den marginella höjningen beror på sänkta räntekostnader och ökade lönekostnader.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: september 2012

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Peter Beijron

I september kom flera tecken på en försvagning av arbetsmarknaden. För andra månaden i rad var arbetslösheten högre jämför med samma period 2011 och säsongrensade och trendjusterade data visar att den positiva trenden för antalet sysselsatta har försvagats, samt att antalet arbetslösa ökar.

Enligt Arbetsförmedlingens statistik minskade antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar i september med 15 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Dessutom har antal varsel ökat tydligt och öppet arbetslösa har stigit något.

Tidsbegränsat anställda minskade med 44 000

Antalet sysselsatta personer i åldern 15–74 år var 4 680 000

i september 2012, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 65,7 procent. Det är andra månaden i följd som antalet sysselsatta inte ökar. För männen var sysselsättningsgraden 68,4 procent och för kvinnorna var den 62,9 procent.

Antal sysselsatta

Ålder 15–74 år. Säsongrensade månadsvärden

Antalet tidsbegränsat anställda har inte sedan december 2011 uppvisat någon säkerställd ökning jämfört med motsvarande månad föregående år. I september 2012 minskade antalet tidsbegränsat anställda med 44 000 personer. Antalet fast anställda ökade däremot med 56 000.

Säsongrensat uppgick antalet sysselsatta i åldern 15–74 år till 4 683 000 i september 2012. Det motsvarar en sysselsättningsgrad på 65,6 procent. Sysselsättningsgraden bland männen var 68,3 och bland kvinnorna 62,9 procent. Säsongrensade och trendjusterade data visar på en fortsatt uppåtgående trend av antalet sysselsatta.

Antalet arbetade timmar 159,9 miljoner

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i september 2012 till i genomsnitt 159,9 miljoner timmar per vecka. Det är en ingen statistiskt säkerställd förändring jämfört med samma period förra året.

Arbetsmarknad						
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
jan	4 546	4 524	14 120	14 160	408	394
feb	4 557	4 576	15 270	15 300	392	389
mar	4 565	4 643	15 340	15 490	404	389
apr	4 601	4 609	14 410	14 260	396	390
maj	4 606	4 629	16 070	14 500	395	410
jun	4 754	4 802	13 810	14 800	458	465
jul	4 813	4 859	8 920	9 320	359	367
aug	4 721	4 738	12 830	12 510	336	366
sep	4 652	4 680	15 890	15 990	341	376
okt	4 635		15 980		345	
nov	4 629		15 800		334	
dec	4 621		13 900		353	

Uppgifterna baserar sig på den nya åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Arbetslösheten ökade

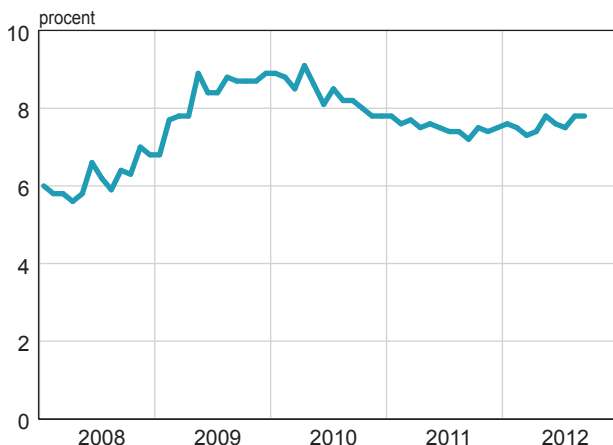
Antalet arbetslösa personer i åldern 15–74 år var 366 000

i september 2012, vilket är en ökning med 35 000 jämfört med september 2011. Av de arbetslösa var 192 000 män och 183 000 kvinnor, en ökning för kvinnorna med 22 000.

Den relativa arbetslösheten, det vill säga andelen arbetslösa av arbetskraften, var 7,4 procent, en ökning med 0,6 procentenheter jämfört med samma månad föregående år. Bland männen var arbetslösheten 7,2 procent medan motsvarande siffra för kvinnorna var 7,6 procent. Det är andra månaden i rad som både antalet och andelen arbetslösa ökar.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade månadsvärden

Bland ungdomarna i åldern 15–24 år var 138 000 arbetslösa i september 2012, vilket motsvarar en arbetslöshet för denna grupp på 22,2 procent. Av de arbetslösa ungdomarna var 53 000 heltidsstuderande.

Säsongrensat uppgick antalet arbetslösa personer till 398 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 7,8 procent. Bland männen var 7,8 procent arbetslösa och motsvarande bland kvinnorna var 7,9 procent. För både antalet och andelen arbetslösa är trenden uppåtgående.

Varslen ökade

I september 2012 ökade summan av antalet registrerade arbetslösa och antalet personer i program med aktivitetsstöd med 24 000 till 393 000, jämfört med september 2011. Antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar uppgick till 47 000, vilket är 8 000 färre än motsvarande månad ett år tidigare. Antalet personer som varslades om uppsägning var 7 300, vilket är 2 800 fler än motsvarande månad i följ.

Arbetskraftskostnader och löner

Senaste uppgift: augusti 2012

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under augusti 2012 146,30 kronor exklusive övertidstillägg och 148,00 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,5 procent respektive 2,3 procent jämfört med augusti 2011. Under augusti 2012 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 34 340 kronor

exklusive rörliga tillägg och 34 950 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning, i båda fallen, med 2,8 procent jämfört med augusti 2011.

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för augusti 2012 beräknats till 258,47 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 109,4 en förändring med 3,2 procent jämfört med augusti 2011. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för augusti 2012 beräknats till 238,51 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 52 160 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 106,9 en ökning med 2,2 procent jämfört med augusti 2011. Motsvarande index för tjänstemän blir 110,2, en ökning med 3,6 procent jämfört med augusti 2011.

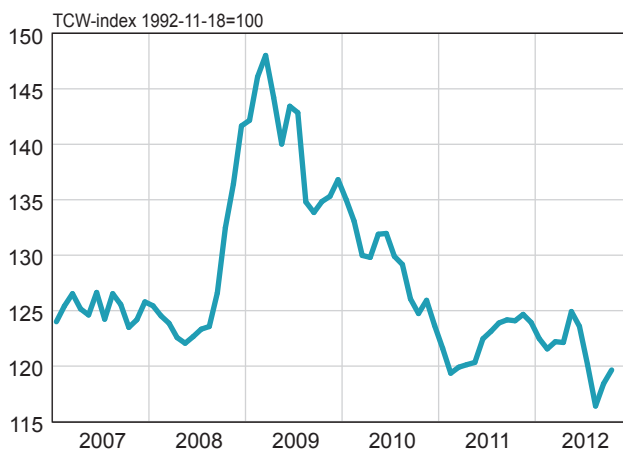
FINANSMARKNAD

I USA handlar det mesta just nu om presidentvalet som kommer i november och marknaden reagerar nu på så väl ekonomisk statistik som på presidentkandidatmätningar.

I Europa är det fortsatt osäkert på finansmarknaden, även om räntan på spanska statsobligationer fortsätter ned. Sverige har länge stått emot bra men de senaste siffrorna pekar på en konjunkturnedgång och den svenska finansmarknaden har påverkats negativt som följd av läget i resterande Europa. Efter sänkningen av reporäntan i september valde Riksbanken vid mötet i oktober att behålla styrräntan på 1,25 procent och menar på att den redan låga räntenivån är tillräcklig för att stimulera ekonomin. Samtidigt sänktes dock räntebanan och en sänkning i slutet av året är inte uteslutet. Tillsammans med sämre konjunkturutsikter från KI:s konjunkturbarometer fick detta valutamarknaden att reagera negativt.

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

Källa: Riksbanken

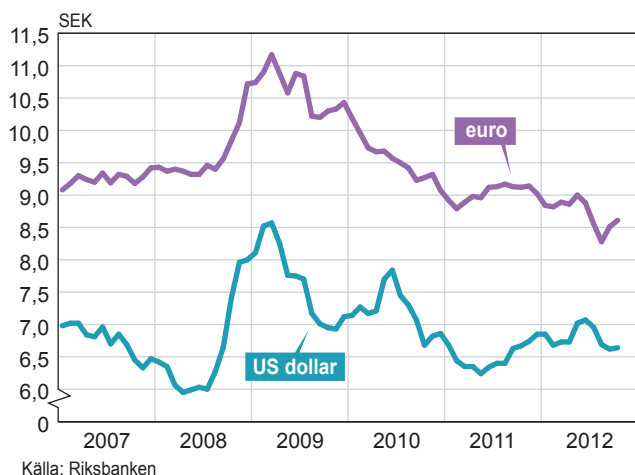
Försvagning av kronan

Till följd av svagare konjunktursignaler samt ökande arbetslöshet och låg inflation under oktober har kronan

försvagats mot såväl euron som dollarn och pundet. Den 31 oktober köptes en euro för 8,62 kronor, 18 öre dyrare än vid utgången av föregående månad. Dollarn, som tidigare under hösten försvagats mot kronan, har nu blivit 10 öre dyrare och kostade 6,63 kronor. Pundet har rört sig minst av dessa men ändå blivit 8 öre dyrare och kostade 10,68 kronor vid samma tidpunkt.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.
Månadsgenomsnitt

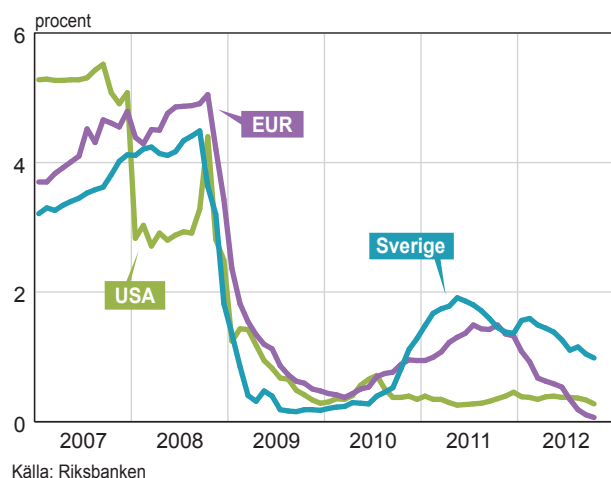

Interbankräntan ned

Sedan föregående sänkning av styrräntan vid mötet i september har spreaden mellan STIBOR 3 månader och reporäntan kontinuerligt minskat och var den 30 oktober 24 punkter. Räntan på STIBOR 3 månader har sedan månadsskiftet sjunkit med 11 punkter till 1,49 procent. Samtidigt steg de korta marknadsräntorna något i slutet av oktober och en tremånaders statsskuldväxel kunde köpas till 1,10 procent, 10 punkter upp från föregående månadsskifte. Den långa räntan har under månaden stigit och en statsobligation med 10 års löptid kunde den 30 oktober köpas till 1,52 procent, upp 5 punkter.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

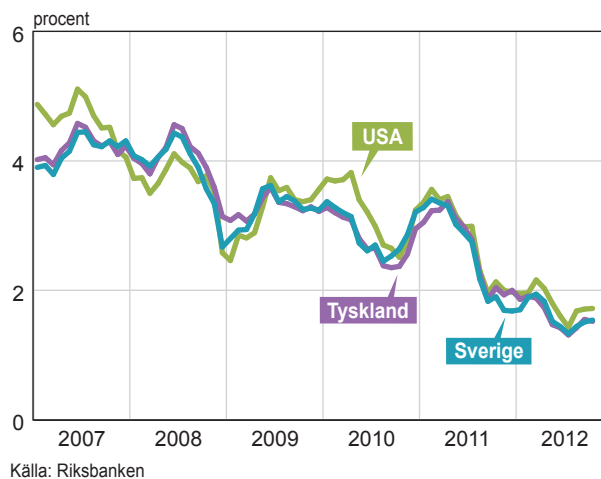

De amerikanska korta räntorna har inte rört sig speciellt mycket under perioden, däremot har de långa räntorna

stigit något. En statsobligation med 10 års löptid kunde den 25 oktober köpas till räntan 1,86 procent, att jämföras med utgången av september då räntan var 1,65 procent. De sista dagarna i oktober var stängda för handel på grund av stormen Sandy.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

Svag nedgång på Stockholmsbörsen

Under oktober har företagen kommit med kvartalsrapporter och marknaden har reagerat på såväl denna mikrodata som på makroekonomisk statistik, vilket lett till skilda utgångar för olika marknader. Oktober har präglats av svaga både upp- och nedgångar på världens börser. Hang Seng, Hongkongsbörsen, har varit ett av de främsta undantagen och hade den 30 oktober stigit med 2,8 procent. Även Londonbörsen hade vid samma tillfälle gått relativt bra och stigit med 1,9 procent medan Frankfurtbörsen gått något sämre och stigit med 1,0 procent. Vid stängning den 26 oktober hade Dow Jones, som hade stängt 29 och 30 september på grund av stormen Sandy, backat med 0,1 procent, medan Nasdaq gått sämre, ned 4,1 procent. Stockholmsbörsen gick även den ned, med 1,3 procent, i oktober.

Aktiekurserna

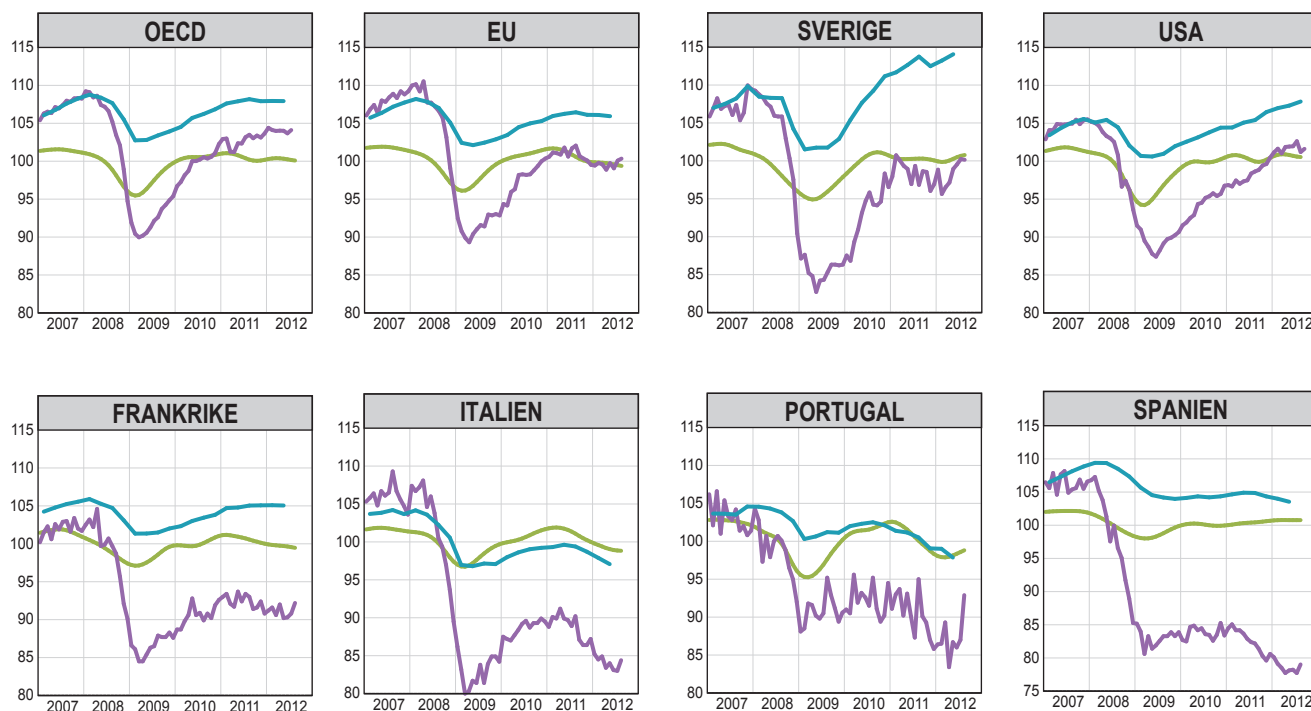
Stockholmsbörsens generalindex

Pernilla Lindblad, Finansmarknadsstatistik

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

BNP 2005=100

Industriproduktion 2005=100

Leading indicator*

* OECD har bytt referensserie för den ledande indikatorn från industriproduktion till BNP. Indikatorn för EU avser Euroområdet.

Källa: OECD

BNP-tillväxten har stannat av för många industriländer, och OECD-området redovisade nolltillväxt under andra kvartalet i både kvartals- och årstakt. I Europa är det ekonomiska klimatet ännu sämre och i EU minskade BNP med 0,2 procent mellan första och andra kvartalet, säsongrensad. OECD:s ledande indikator för EU minskade också svagt i både juli och augusti. Indikatoren befinner sig på den lägsta nivån sedan oktober 2009, vilket kan indikera att en vändning kan komma att dröja ännu ett tag.

Det är framförallt Sydeuropa som har uppvisat den svagaste ekonomiska utvecklingen under det senaste året, och skuldkrisen som har drabbat flera länder har genererat mycket problem. Spanien och Portugal brottas med svag ekonomisk tillväxt och svåra problem med hög arbetslöshet. Båda länderna befinner sig för närvarande i recession och mellan första och andra kvartalet minskade BNP med 0,4 respektive 1,2 procent, säsongrensad. Mätt i årstakt var minskningen 1,3 respektive 3,3 procent.

Den ekonomiska tillväxten i Italien har också utvecklats svagt, och under andra kvartalet krympte den italienska ekonomin med 2,6 procent jämfört med samma kvartal året innan. Säsongrensade BNP minskade under samtliga av de fyra kvartalen.

Även industriproduktionen i Spanien och Italien har utvecklats mycket svagt de senaste åren, och återhämt-

ningen efter den kraftfulla nedgången under finanskrisen har gått trögt. Någon vändning verkar ännu inte vara på gång och produktionen i augusti var 2 respektive 3,2 procent lägre än vid inledningen på 2012, säsongrensad. Den portugisiska industriproduktionen har gått betydligt bättre med en tillväxt på 8,3 procent under motsvarande tidsperiod, framförallt på grund av en kraftig tillväxt mellan juli och augusti.

Frankrike har klarat sig relativt bra i jämförelse, men även här har tillväxten bromsat in de senaste kvartalen, och andra kvartalet redovisades oförändrad BNP för tredje kvartalet i rad, säsongrensad. Den ledande indikatorn har fortsatt att minska efter andra kvartalets utgång vilket kan indikera att även Frankrike kan få uppleva negativa tillväxttall på kort sikt.

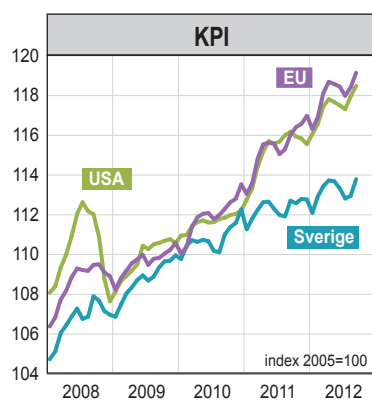
Jämfört med övriga Europa uppvisade Sverige en relativt stark BNP-tillväxt på 0,7 procent från första till andra kvartalet, säsongrensad. Även industriproduktionen har fått upp farten, efter en slagig utveckling under det senaste året var industriproduktionen i juli nästan tillbaka i nivå med februari 2011. Det är dock fortfarande långt kvar till tidigare toppnoteringar och industriproduktionen i augusti var 8,9 procent lägre än den tidigare högsta noteringen från november 2007.

INTERNATIONELL UTBLICK

Inflationstakten

Inflationstakten i EU har pendlat kring 3 procent sedan inledningen av 2011, och efter en kort period med stigande priser i början av 2012 har inflationen sjunkit från 3,3 procent i januari till 2,7 procent i september. Prisökningstakten är dock betydande för flera medlemsländer, och det är framförallt de sydeuropeiska länderna som har den högsta inflationen. Prisökningstakten i Italien och Spanien ligger betydligt över EU-genomsnittet med en inflation på 3,4 respektive 3,5 procent i september.

Den tyska inflationen ligger genomgående lägre än EU-genomsnittet och priserna i september var 2,1 procent högre än samma månad året innan. Det är ungefär i paritet med utvecklingen USA där inflationstakten för närvarande är 2 procent, medan Japan fortfarande brottas med deflation, nu på 0,5 procent.

I Sverige var inflationstakten i september 1 procent, vilket är betydligt lägre än EU-genomsnittet. Prisökningstakten är också jämförelsevis betydligt högre i både Finland och Danmark, medan Norge redovisade en stabilare prisutveckling med en ökning på 0,5 procent i september.

Konsumentprisutvecklingen

	Avser månad	Index 2005=100	Förändr från föreg mån, procent	Inflations-takt
EU	sep	119,2	0,6	2,7
Danmark	sep	117,1	0,3	2,5
Finland	sep	118,5	0,6	3,4
Italien	sep	118,9	2,1	3,4
Spanien	sep	121,0	1,9	3,5
Storbritannien	aug	123,1	0,5	2,5
Sverige	sep	113,8	0,7	1,0
Tyskland	sep	113,9	0,0	2,1
Norge	sep	114,0	0,9	0,5
USA	sep	118,5	0,4	2,0
Japan	aug	99,0	0,1	-0,5
OECD	aug	117,7	0,4	2,0

Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna.
Källa: Eurostat och OECD

EU-barometern

I oktober var EU-kommissionens konjunkturbarometer oförändrad på 86,2 för EU. Stämmningsläget försämrades inom industrin och byggsektorn, medan detaljhandeln och tjänstesektorn stärktes. Bland de största medlemsländerna noterades Storbritannien för den kraftigaste uppgången, medan stämmningsläget försämrades något i Frankrike och Tyskland. Sveriges indikator minskade med 2,8 enheter från månaden innan. Industrins konfidensindikator minskade med 1,2 enheter, till följd av en negativ bedömning av orderingången. Tjänsteindikatorn vände dock upp på grund av högre förväntningar på efterfrågeläget. I övrigt försämrades stämmningsläget bland konsumenterna något, medan byggsektorn minskade kraftigt. Stämmningsläget inom detaljhandeln ökade svagt.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	-0,4	-1,1	1,0	0,7	0,3	0,5	-0,2	0,0
Förändr. 4 kv.	%	-0,6	0,1	-0,1	1,3	1,0	2,3	-0,3	1,6
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-2,8	-0,8	-0,5	-0,1	-0,5	0,4	0,3	0,4
Förändr. 12 mån.	%	0,0	-1,5	-1,1	3,4	-1,8	2,8	-1,7	0,9
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,3	0,6	0,5	0,7	0,0	0,4	0,6	0,4
Förändr. 12 mån.	%	2,5	3,4	2,5	1,0	2,1	2,0	2,7	2,0
Arbetslöshet ⁵⁾	%	8,0	7,9	8,0	7,8	5,5	7,8	10,5	7,9
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,0	0,3	0,1	0,3	0,0	-0,3	0,0	0,0
Förändr. 12 mån.	procentenheter	0,5	0,2	0,0	0,5	-0,3	-1,2	0,8	0,0
Kort ränta ⁶⁾	%	-0,19	0,25	0,64	1,15	0,25	0,24	0,25	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,07	-0,09	-0,06	0,05	-0,09	-0,02	-0,09	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-1,36	-1,29	-0,32	-0,56	-1,29	-0,09	-1,29	..
Lång ränta ⁷⁾	%	1,31	1,82	1,71	1,44	1,49	1,72	2,43	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,16	0,28	0,04	0,11	0,15	0,04	-0,59	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,76	-0,53	-0,77	-0,73	-0,34	-0,26	-1,62	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Storbritannien och USA tredje kvartalet, övriga andra kvartalet 3) USA september, OECD juli, övriga augusti 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. OECD och Storbritannien augusti, övriga september 5) Storbritannien juni, USA september, övriga augusti 6) Sverige augusti, övriga september 7) Sverige augusti, övriga september

Källa: OECD och Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

IMF skriver ner tillväxtutsikterna i världsekonomin

I början av oktober kom en uppdaterad version av IMF:s World Economic Outlook. I denna rapport konstateras att utsikterna för världsekonomin utveckling försämrats och att riskerna ökat.

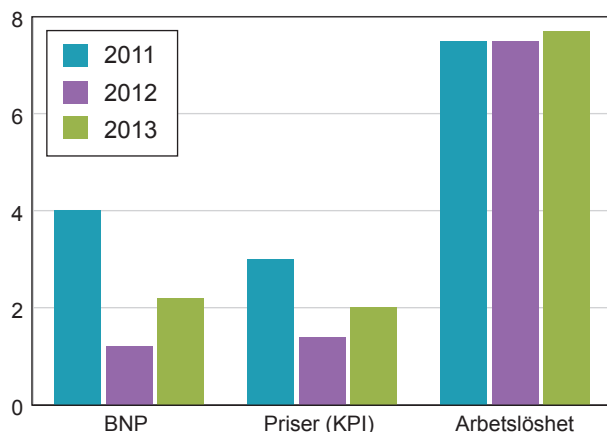
Världsekonomin förväntas växa med 3,3 procent i år och 3,6 procent 2013. Jämfört med föregående prognos i juli är det en nedjustering med 0,2 procentenheter 2012 och 0,3 procentenheter 2013. IMF har även sänkt prognosen för världshandels utveckling. De främsta hoten mot världsekonomin är enligt IMF krisen i euroländerna och eventuella budgettätstramningar i USA, om inte kongressen kan enas om ett nytt budgettak.

Euroområdet som helhet väntas uppvisa negativ tillväxt 2012, med en BNP-minskning på 0,4 procent. För nästa år väntas ekonomin växa med blygsamma 0,2 procent. Tysklands tillväxt blir i prognosen 0,9 procent både 2012 och 2013. Det innebär en nedrevidering med en halv procentenhet för 2013.

Svensk tillväxt stiger 2013

Sveriges ekonomi väntas växa med 1,2 procent i år och nästa år tros tillväxten hamna på 2,2 procent. Det innebär en liten uppjustering för 2012 jämfört med IMF:s senaste prognos från april. För 2013 är prognosen marginellt nedjusterad. För båda åren ligger dock IMF:s prognos en bit under regeringens senaste BNP-prognoser. Arbetslösheten beräknas bli i snitt 7,5 procent 2012 för att sedan öka något till 7,7 procent 2013. Inflationen väntas öka något nästa år och uppgå till 2,0 procent mot 1,4 procent i år.

Prognos för Sverige

I våra nordiska grannländer blir tillväxten högst i Norge som väntas växa med 3,1 procent 2012 och 2,3 procent 2013. Svagare blir det i Finland respektive Danmark. Där landar tillväxten på 0,2 respektive 0,5 procent 2012 för att sedan stegas något till 1,3 respektive 1,2 procent 2013.

Kinas ekonomiska tillväxt, som visat tecken på att mattas av från väldigt höga nivåer, har reviderats ned 0,2 procentenheter för 2012, till 7,8 procent. IMF bedömer dock att den kinesiska ekonomin kommer att fortsätta att växa med över 8 procent i årstakt 2013 då tillväxten tros bli 8,2

procent. Man räknar med att den inhemska efterfrågan kommer att ta ny fart och att i synnerhet investeringarna kommer bidra starkt till en accelererad tillväxt. I den andra stora asiatiska tillväxtekonomin Indien har tillväxten för 2012 reviderats ner kraftigt till 4,9 procent från 6,2 procent i föregående prognos. Nästa år väntas tillväxten stiga igen och hamna på 6,0 procent.

BNP enligt World Economic Outlook

	Volymförändring i % från föregående år			Diff. från progn jul 2012	
	Prognos okt 2012	2012	2013	2012	2013
Hela världen	3,8	3,3	3,6	-0,2	-0,3
Utvecklade ekonomier	1,6	1,3	1,5	-0,1	-0,3
USA	1,8	2,2	2,1	0,1	-0,1
Euroområdet	1,4	-0,4	0,2	-0,1	-0,5
Tyskland	3,1	0,9	0,9	0,0	-0,5
Frankrike	1,7	0,1	0,4	-0,2	-0,5
Italien	0,4	-2,3	-0,7	-0,4	-0,4
Spanien	0,4	-1,5	-1,3	-0,1	-0,7
Japan	-0,8	2,2	1,2	-0,2	-0,3
Storbritannien	0,8	-0,4	1,1	-0,6	-0,3
Kanada	2,4	1,9	2,0	-0,2	-0,2
Övriga industriländer	3,2	2,1	3,0	-0,4	-0,4
Sverige	4,0	1,2	2,2	0,3*	-0,1*
Tillväxtmarknader och utvecklingsekonomier	6,2	5,3	5,6	-0,3	-0,2
Central- o Östeuropa	5,3	2,0	2,6	0,1	-0,2
Ryssland	4,3	3,7	3,8	-0,3	-0,1
Asien	7,8	6,7	7,2	-0,4	-0,3
Kina	9,2	7,8	8,2	-0,2	-0,2
Indien	6,8	4,9	6,0	-1,3	-0,6
Syd- o Mellanamerika	4,5	3,2	3,9	-0,2	-0,3
Brasilien	2,7	1,5	4,0	-1,0	-0,7
Mellanöstern o Nordafrika	3,3	5,3	3,6	-0,2	0,0
Övriga Afrika	5,1	5,0	5,7	-0,1	0,0

* Prognos april Källa: IMF

Ekonomisk statistik – november

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	01	okt
Tjänsteproduktionsindex	06	sep
Småhusbarometern	08	okt
Industrins leveranser och order	09	sep
Industriproduktionsindex	09	sep
Konsumentprisindex	13	okt
Arbetskraftsundersökningen	15	okt
Industrins kapacitetsutnyttjande	16	kv 3 –12
Industrins lager	16	kv 3 –12
Näringslivets investeringar	21	enl okt
Export, import och handelsnetto	27	okt
Producentprisindex	27	okt
Detaljhandels försäljning	29	okt
Nationalräkenskaperna	29	kv 3 –12
Volymutveckling, import och export	29	kv 3 –12
Arbetskostnadsindex, privat sektor	30	sep

Information om kommande publicering av SCB:s statistik finns tillgänglig på SCB:s webbplats www.scb.se

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i % från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2005=100	2 kv	114,1 ¹⁾	0,7 ¹⁾	1,3
Fast bruttoinvestering	volym	2005=100	2 kv	121,1 ¹⁾	-0,3 ¹⁾	2,0
Hushållens konsumtion	volym	2005=100	2 kv	114,7 ¹⁾	0,2 ¹⁾	0,8
Tjänsteproduktion	volym	2005=100	aug	118,2 ¹⁾	0,3 ¹⁾	1,2
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		2 kv	4,8		-38
			1-2 kv	9,9		-34
Industri						
Produktion	volym	2005=100	aug	87,6	0 ¹⁾	3
			jan-aug	96,3		-2
Leveranser	volym	2005=100	aug	86,6	1 ¹⁾	1
			jan-aug	95,8		-3
Orderingång	volym	2005=100	aug	83,1	-1 ¹⁾	-7
			jan-aug	93,6		-5
Kapacitetsutnyttjande	%		2 kv	88,2 ¹⁾	0,0 ¹⁾²⁾	-0,3 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		2 kv	19,4		3
			1-2 kv	37,7		4
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		sep	95,1	0 ¹⁾	-13
			jan-sep	885,7		-2
Varuimport	mdr kr		sep	87,6	-1 ¹⁾	-12
			jan-sep	826,1		-3
Handelsnetto	mdr kr		sep	7,5		
			jan-sep	59,6		
Bytesbalans	mdr kr		2 kv	55,2		
			1-2 kv	122,0		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2005=100	sep	126,8 ¹⁾	1,7 ¹⁾	4,6
			jan-sep			2,6
Personbilsregistreringar, nya	st		sep	24 012	1 ¹⁾	-16
			jan-sep	221 297		-10
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		okt	-3 ⁴⁾	2 ⁴⁾	-8 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	sep	314,8	0,4	0,4
Nettoprisindex		1980=100	sep	265,6	0,4	0,7
Producentprisindex		2005=100	sep	114,0	-0,7	-1,9
Exportprisindex		2005=100	sep	108,8	-1,4	-4,1
Importprisindex		2005=100	sep	111,1	-2,2	-4,4
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	sep	115,3	-1,0	-2,0
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	sep	119,5	0,1	0,4
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		sep	4 680	0,7 ¹⁾	0,6
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		sep	376	7,6 ¹⁾	10,2
därav heltidsstuderande	1 000-tal		sep	106	.. ¹⁾	4,8
Lediga platser	1 000-tal		sep	47		-14,7
Lediga platser, kvarstående	1 000-tal		sep	34		-8,8
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	aug	109,4		3,2
Timlön, industriarbetare	kr		aug	158,2		2,8
Finansmarknad						
Inlåning i MFI från icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		sep	3 045,6	4,7	7,6
Utlåning från MFI till icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		sep	6 098,1	0,2	4,3
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		okt	1,54	0,03 ²⁾	-0,36 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		okt	0,98	-0,06 ²⁾	-0,47 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		sep	6,8		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		30 okt	119,6	1,3	-2,0

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på sv. ekonomi, och köp av kapitalvaror 4) Nettotal för resp period 5) Monetära finansinstitut

Utgiv av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
 Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
 Tfn 08-506 940 00
 Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
 Redaktör: Thomas Bjurenvall
 Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2012-A06T11210_pdf (pdf)